

тики студентів; недосконала система визначення розміру плати за навчання при контрактній формі та необґрунтоване обмеження співвідношення бюджетної й контрактної форм навчання; відсутність дієвих механізмів забезпечення зворотності цільових пільгових кредитів для одержання вищої освіти.

ФОРМУВАННЯ ПРИНЦИПІВ ОРГАНІЗАЦІЇ ФАРМАЦЕВТИЧНОГО ВИРОБНИЦТВА

В. Г. Котлярова

Кафедра управління та економіки підприємства

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

kaf.yep@nuph.edu.ua

Вступ. На теперішній час відомі два підходи до організації виробництва: традиційний та логістичний. Вони відрізняються концепцією та, відповідно, принципами організації виробництва. За традиційним підходом метою організації виробництва є підвищення ефективності виробництва за рахунок підвищення продуктивності праці та ступеню використання ресурсів. За логістичним підходом метою організації виробництва - підвищення рівня обслуговування клієнтів за рахунок скорочення часу виконання замовлення. Ці підходи складають методологічну основу формування виробничих систем. Але, вона не враховує галузевих особливостей виробництв.

Мета. Формування принципів організації фармацевтичного виробництва з врахуванням галузевих особливостей.

Методи досліджень. При дослідженні використовувалися методи контент-аналізу, спостереження.

Результати досліджень. Концепцією виробничої системи сучасного фармацевтичного підприємства має бути забезпечення ефективної діяльності фармацевтичного підприємства при гарантованій якості продукції та високому рівні обслуговування клієнтів. Для забезпечення цієї концепції при організації виробничої системи фармацевтичного підприємства, крім факторів, що форму-

ють методологічну основу організації виробництва, необхідно враховувати фактори, притаманні суто цій галузі, а саме: галузеві особливості підприємств, вимоги стандартів GMP та високий рівень корпоративної соціальної відповідальності. Тобто, виробнича система фармацевтичного підприємства повинна будуватися на поєднанні принципів традиційного та логістичного підходів та принципів, що враховують галузеві особливості.

Принципи, на яких повинна будуватися виробнича система фармацевтичного підприємства, пропонується об'єднати у п'ять груп:

- принципи, які забезпечують стандартизацію технологій та операцій: використання стандартних операцій, стандартизація знарядь праці, вивчення кожного виду роботи на основі аналізу рухів людини, дотримання стандартів, розвиток стандартизації; нормування операцій, яке полягає в стандартизації способів їх виконання;

- принципи, які забезпечують адекватність оплати праці: оптимальні методи виконання робіт на основі наукового вивчення витрат часу, рухів; оплата за результатами праці; норми, розклади та інструкції, що сприяють пошуку і реалізації резервів; нормалізація умов праці; нормування операцій, яке полягає в стандартизації способів їх виконання;

- принципи, які мотивують персонал: гігієна; залучення персоналу і розуміння ключових компетенцій; підбір, навчання й розстановка робітників на такі робочі місця, де вони будуть найкориснішими, підтримування дружніх стосунків між робітниками та менеджерами; необхідність використання нематеріального стимулювання робітників; справедливе ставлення до персоналу;

- принципи, які забезпечують високий рівень управління якістю: Постійне вдосконалення системи якості: належні приміщення, обладнання та інженерні системи; системність і простота документації; надійність і достовірність контролю якості; взаємодія з партнерами (управління аутсорсинговими роботами); реакція на скарги і відкликання продукції; валідація процесів;

- принципи, які забезпечують безперервний матеріальний потік: керовані виробничі процеси; розробка системи послідовності дій; система планування виробничих операцій; організація виробничого потоку.

Висновки. Виробнича система фармацевтичного підприємства повинна будуватися на основі запропонованих принципів.

**ДОСЛІДЖЕННЯ ВПЛИВУ ДВОХ ЗРАЗКІВ КАПСУЛ «РАВІСОЛ®» НА
ГІСТОСТРУКТУРУ ЧЕРЕВНОЇ АОРТИ, СЕРЦЕВОГО М'ЯЗУ І
ПЕЧІНКИ ЩУРІВ В УМОВАХ
ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ ГІПЕРЛІПІДЕМІЇ**

О. Ю. Кошова, Ю. Б. Лар'яновська

Центральна науково-дослідна лабораторія

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

cndl@nuph.edu.ua

Вступ. Гіперліпідемія – гетерогенна група порушень ліпідного обміну, яка є головним чинником розвитку атеросклерозу та серцево-судинних захворювань. Доведено важливу роль оксидативного стресу у розвитку гіперліпідемії.

Метою даної роботи стало дослідження впливу двох зразків капсул «Равісол®» на гістоструктуру черевної аорти, серцевого м'язу і печінки щурів в умовах експериментальної гіперліпідемії.

Методи досліджень. Досліди проведені на щурах самцях масою 200-250 г. Модель гіперліпідемії викликали одночасним внутрішньошлунковим уведенням холестерину (ХС) у дозі 0,5 мг/кг та 100 000 од/кг вітаміну Д₂. Досліджувані засоби вводили у профілактично-лікувальному режимі внутрішньошлунково протягом 5 днів: капсули «Равісол®-1» – у дозах 180 та 360 мг/кг, капсули «Равісол®-2» – у дозах 100 і 200 мг/кг. Як препарати порівняння (ПП) використовували гіполіпідемічні засоби з різними механізмами дії – таблетки «Зокор®», нікотинову кислоту, та вітамін Е. На 6 добу експерименту проводили гістологічне дослідження черевної аорти, серцевого м'язу і печінки.